

WCAG 2.1 inspectie niveau AA

www.wlo2015.nl

Opdrachtgever: Planbureau voor de Leefomgeving/Centraal Planbureau

Website: www.wlo2015.nl

Rapportversie: 1.0

Tilburg, 20 juli 2020

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	4
Onderzoeksgegevens.....	5
Algemene gegevens.....	5
Scope van het onderzoek.....	5
Steekproef.....	5
Inspectiemethode.....	5
Toegepaste norm.....	5
Gebruikte technieken.....	6
User Agents (web browsers).....	6
Samenvatting.....	7
Uitzonderingen.....	8
PDF.....	8
Video.....	8
Beoordeling.....	9
Waarneembaar.....	9
Bedienbaar.....	10
Begrijpelijk.....	11
Robuust.....	11
Onderzoekscores.....	11
Onderzoeksresultaten.....	12
Principe 1: Waarneembaar.....	12
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	12
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	14
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	17
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	20
Principe 2: Bedienbaar.....	25
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	25
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	27
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	28
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	29
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	32
Principe 3: Begrijpelijk.....	34
Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	34
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	35
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	36
Principe 4: Robuust.....	37
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	37
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	39

Steekproef.....	39
Bijlage 2: CV GERARD COPINGA.....	40
Curriculum Vitae.....	40

INLEIDING

Op verzoek van Planbureau voor de Leefomgeving/Centraal Planbureau, aanbieder van de website www.wlo2015.nl, is een onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, te weten: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

De WCAG 2.1 richtlijnen zijn sinds 23 december 2018 verplicht volgens de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549). De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid staan in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid](#) en volgen net als het waarmerk drempelvrij.nl deze Europese richtlijn (EN 301 549). Een website die voldoet aan WCAG 2.1 voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: technobility@cardan.com. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Planbureau voor de Leefomgeving/Centraal Planbureau) en de datum van het rapport (20 juli 2020).

ONDERZOEKSGEGEVENS

Algemene gegevens

Opdrachtgever	: Planbureau voor de Leefomgeving/Centraal Planbureau
Onderzochte website	: www.wlo2015.nl
Type onderzoek	: WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport	: 1.0
Datum rapport	: 20 juli 2020
Inspectie instelling	: Cardan Technobility
Inspecteur	: Gerard Coppinga
Senior Consultant	: Gerard Coppinga

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op www.wlo2015.nl (URI-basis)
- Niet de video's (uitzondering tot 23 september 2020 uit wet digitale toegankelijkheid)
- Niet de PDF's (uitzondering tot 23 september 2020 uit wet digitale toegankelijkheid)
- Niet de pagina's op www.pbl.nl, www.cpb.nl en www.welvaartenleefomgeving.nl (andere URI, andere stijlkenmerken)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet mee te nemen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope volgens hoofdstuk 2 van de evaluatiemethode van het Waarmerk drempelvrij.nl.

Steekproef

Aantal pagina's: 17 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM. Deze methode is [aanbevolen volgens digitoegankelijk](#). Een overzicht van de gebruikte methode is te vinden op de pagina: <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/conformance/wcag-em/>.

Toegepaste norm

WCAG 2.1 (www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/)

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie:

www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS en www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques

User Agents (web browsers)

Bij dit onderzoek zijn de volgende webbrowsers gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 78 (primair)
- Google Chrome, versie 83
- Internet Explorer 11
- Microsoft Edge 83
- Adobe Acrobat Pro DC

SAMENVATTING

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website www.wlo2015.nl is afgerond op 20 juli 2020. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website helaas nog niet volledig voldoet aan alle succescriteria. Op dit moment voldoet de website aan 39 van de 50 succescriteria.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website al bijna volledig toegankelijk is. Er is duidelijk rekening gehouden met de toegankelijkheid. Dat is aan meerdere aspecten van de website te zien. De website is goed bedienbaar met het toetsenbord, de leesvolgorde van de webpagina's is logisch, ook is er consistente navigatie. Dat is goed gedaan. Wat dit betreft wordt dus al goed met toegankelijkheid rekening gehouden.

Er zijn echter ook nog toegankelijkheidsproblemen gevonden. Deze zijn waarschijnlijk allemaal wel redelijk goed en relatief eenvoudig op te lossen. Zo zijn er nog wat kleine contrast problemen gevonden (zie grafieken en staafdiagrammen), heeft de videospeler van YouTube nog een probleem met sneltoetsen, een aantal afbeeldingen hebben nog geen goede alternatieve tekst. Zie de rapportage verderop voor een volledig overzicht van de gevonden problemen.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, dient u er rekening mee te houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Uitzonderingen

Bij dit onderzoek is uitgegaan van de Europese standaard voor toegankelijkheidseisen, de EN 301 549-norm, waarin wordt verwezen naar de internationale toegankelijkheidsrichtlijn WCAG 2. Sommige inhoud van websites hoeft op dit moment (nog) niet te voldoen aan de toegankelijkheidseisen. Denk bijvoorbeeld aan PDF en video. Hiervoor geldt vanuit de Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps een (tijdelijke) uitzondering. Het is natuurlijk wel aan te raden om de gevonden problemen op te lossen. Bezoekers met een beperking kunnen verminderd gebruik maken van deze inhoud. Blinden en slechtzienden kunnen bijvoorbeeld vaak slecht overweg met ontoegankelijke PDF's en niet-ondertitelde video's zijn nutteloos voor doven en slechthorenden.

PDF

Alle kantoorbestanden die na 23 september 2018 op een digitaal kanaal worden geplaatst, moeten toegankelijk zijn op het moment dat de betreffende website of mobiele app aan de wetgeving moet voldoen. Dat is voor bestaande websites 23 september 2020. Websites die ná 23 september 2018 zijn gebouwd, moeten al sinds 23 september 2019 voldoen.

Let op: documenten voor actieve administratieve processen moeten altijd toegankelijk zijn. Denk dan bijvoorbeeld aan een document met een formulier om een paspoort of vergunning aan te vragen.

Zie voor meer informatie

<https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties/kantoorbestandsformaten>.

Video

Alle video's die vanaf 23 september 2020 worden gepubliceerd, moeten volledig toegankelijk zijn.

Zie voor meer informatie

<https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties/geluid-bewegend-beeld-en-filmpjes>.

Organisaties die zich beroepen op deze uitzondering, moeten in de toegankelijkheidsverklaring aangeven welke maatregelen ter verbetering zijn genomen, welke alternatieven worden geboden en wanneer wel aan de verplichting zal worden voldaan.

Zie voor de volledige uitleg <https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties>.

BEOORDELING

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 Principles: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in het volgende hoofdstuk een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

Criterion	Criterionomschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet niet
1.4.2	Geluidsbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast (minimum)	AA	Voldoet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet niet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet

Bedienbaar

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet niet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet niet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet niet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet niet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet niet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet
3.3.3	Foutsuggesties	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet niet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet

Onderzoekscores

	Niveau A		Niveau AA		Totaal	
	Behaalde score	Doel score	Behaalde score	Doel score	Behaalde score	Doel score
Principe						
Waarneembaar	6	9	10	11	16	20
Bedienbaar	10	14	3	3	13	17
Begrijpelijk	4	5	5	5	9	10
Robuust	0	2	1	1	1	3
Totaal	20	30	19	20	39	50

ONDERZOEKSRESULTATEN

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content (niveau A)

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op iedere pagina (www.wlo2015.nl) in de header staat het logo van Ministerie met de volgende tekst daarin: Centraal Planbureau Planbureau voor de Leefomgeving. Dit is een afbeelding zonder tekstalternatief, alt attribuut (alt="") is nu leeg. De tekst die in de afbeelding staat hoort terug te komen in de alternatieve tekst (zie ook succescriterium 2.5.3).

Op pagina's <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/demografie> en <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/mobiliteit> staat een video in de rechterkolom. Voor mensen die blind zijn is niet direct duidelijk waar de video over gaat. Er staat geen koptekst of een korte omschrijving bij de video. En ook heeft het iframe waar de video in staat geen title attribuut gekregen met een omschrijving. Een title attribuut is verplicht voor een iframe (zie ook 2.4.1). Als in die omschrijving in staat van waar de video over gaat (naast het aangeven van het soort content) , is dat afdoende voor dit succescriterium. Bijvoorbeeld een tekst als 'WLO – Demografie – YouTube' zou voldoende zijn voor de eerste video.

Op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/demografie> is een grafiek afgebeeld met de blauwe tekst "Buitenlandse migratie volgens WLO-scenario's", waarin "Immigratie", "Emigratie" en "Saldo" afgelezen kan worden. Deze afbeelding heeft het tekstalternatief ('Grafieken van immigratie ... in scenario Laag.') door een alt attribuut meegekregen, dit is een onvolledig tekstalternatief. Deze grafieken bevatten veel meer informatie dan omschreven staat in het huidige tekstalternatief. Dit geldt ook voor de andere grafieken op deze pagina en op de andere pagina's. Zoals die op pagina's <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/mobiliteit>, <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/klimaat-en-energie> en <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/macro-economie>.

Op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo> staan afbeeldingen die hetzelfde tekstalternatief hebben als de kop die ernaast staat. Deze tekstalternatieven zijn hierdoor overbodig. Om ervoor te zorgen dat de links naar de verschillende rapporten blijven voldoen aan alle andere succescriteria wordt geadviseerd om de links onder de afbeeldingen en die onder de koppen die ernaast staan samen te voegen. Op dat moment is het geen probleem dat de decoratieve afbeeldingen een leeg tekstalternatief krijgen. Andere oplossingen zijn mogelijk, maar afbeeldingen hetzelfde tekstalternatief geven als de kop die erbij staat is niet toegestaan.

Uitzondering (Kaart)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden ten aanzien van online kaarten of karteringsdiensten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht.

Let op: essentiële informatie voor navigatie moet wel een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Aangeraden wordt om deze kaarten en karteringsdiensten wel zoveel als mogelijk toegankelijk te maken.

Op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/regionale-ontwikkelingen-en-verstedelijking> staan twee afbeeldingen met kaarten. Deze kaarten bevatten veel meer informatie dan aangeboden wordt in het tekstalternatief. Door bovenstaande uitzondering hoeven deze kaarten niet volledig toegankelijk gemaakt te worden, maar een tekstalternatief dat aangeeft dat het hier om een kaart gaat is wel nodig. Op die manier weten (bijvoorbeeld blinde) gebruikers dat zij informatie uit de kaart missen. Het is een optie om in het tekstalternatief de belangrijkste informatie uit de kaart op te menen. Bronvermelding is bijvoorbeeld iets om rekening mee te houden in een tekstalternatief, dit om de betrouwbaarheid van de gegevens te benadrukken.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzondering (Video)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in één of meer video's maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de samenvatting voor een toelichting.

Op onderstaande pagina's zijn YouTube video's aanwezig zonder volwaardige ondertiteling. De ondertiteling wordt nu door YouTube automatisch gegenereerd. Deze automatisch gegenereerde ondertitelingen missen soms bepaalde woorden of worden ze verkeerd door YouTube weergegeven. Het is ook niet duidelijk wanneer een zin eindigt en wie wat zegt. Zie op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/nederland-in-2030-en-2050-twee-referentiescenarios>, <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/mobiliteit> en <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/demografie>.

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Uitzondering (Video)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in één of meer video's maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de samenvatting voor een toelichting.

Op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/nederland-in-2030-en-2050-twee-referentiescenarios> staat een video. Op het einde in deze video komt informatie in beeld. Deze informatie is niet beschikbaar voor blinden en dus moet daar een alternatief voor komen. Dit kan door deze informatie in het audiospoor op te nemen, of een apart audiospoor toe te voegen met deze auditieve informatie (de zogenaamde audiodescriptie). Ook mag voor dit succescriterium nog een volledig uitgeschreven transcript worden aangeboden waar deze en alle andere belangrijke informatie uit de video in wordt beschreven (media-alternatief). Voor succescriterium 1.2.5 is een audiodescriptie verplicht, dus voor het voldoen aan niveau AA is een media-alternatief geen reële optie.

Soortgelijke problemen doen ook zich voor in de video op pagina <https://www.wlo2015.nl/lancering-welvaart-en-leefomgeving-2015>. Voor de spreker komen de naam en de functie in beeld. Deze informatie maakt geen deel uit van het geluid en om die reden is een alternatief verplicht. Geadviseerd wordt om een audiodescriptie te gebruiken zodat deze video meteen voldoet aan succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen). Ook de kleinere video's in de rechter kolom van de pagina's <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/demografie> en <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/mobiliteit> voldoen op soortgelijke wijze niet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) (Niveau AA)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen) (Niveau AA)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzondering (Video)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in één of meer video's maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de samenvatting voor een toelichting.

Op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/nederland-in-2030-en-2050-twee-referentiescenarios> staat een video. Op het einde in deze video komt informatie in beeld. Deze informatie is niet beschikbaar voor blinden of slechtzienden en dus moet daar een alternatief voor komen. Dit kan door deze informatie in het audiospoor op te nemen, of een apart audiospoor toe te voegen met deze auditieve informatie (de zogenaamde audiodescriptie).

Soortgelijke problemen doen ook zich voor in de video op pagina <https://www.wlo2015.nl/lancering-welvaart-en-leefomgeving-2015>. Voor de spreker komen de naam en de functie in beeld. Deze informatie maakt geen deel uit van het geluid en om die reden is een alternatief verplicht. Hier is het verplicht om een audiodescriptie te gebruiken zodat deze video voldoet, het gebruik van een media-alternatief is niet voldoende voor dit succescriterium. Ook de kleinere video's in de rechter kolom van de pagina's <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/demografie> en <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/mobiliteit> voldoen op soortgelijke wijze niet aan dit succescriterium.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties (Niveau A)

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op de website rechtsboven is een zoekveld (<input>-element) aanwezig zonder label. Naast dit veld staat een knop met een loep en het woord 'Zoek'. Deze visuele informatie maakt duidelijk dat het hier om een zoekveld gaat. Deze informatie wordt overgebracht door de presentatie en moet door software bepaald kunnen worden of beschikbaar zijn in tekst. Dit invoerveld moet om te voldoen aan succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde sowieso een naam krijgen. Een goed gekozen naam lost beide problemen in één keer op. Dit type probleem komt voor op alle pagina's.

<https://www.wlo2015.nl/>

Op de pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/klimaat-en-energie> staan stafdiagrammen met tekst eronder. Deze teksten zijn visueel opgemaakt als tekst die bij de bovenstaande afbeelding hoort. Deze relatie is niet beschikbaar voor hulpsoftware. Eventueel kan hiervoor de combinatie figure met figcaption gebruikt worden. Dit type probleem komt ook voor op pagina's <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/macro-economie>, <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/mobiliteit> en <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/regionale-ontwikkelingen-en-verstedelijking>.

Uitzondering (PDF)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in de onderzochte PDF documenten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de managementsamenvatting voor een toelichting.

De volgende PDF heeft geen tags en daardoor is er voor hulpsoftware (zoals voorleessoftware) geen informatie beschikbaar om de PDF te interpreteren. Omdat tags ontbreken kan de PDF niet volledig onderzocht worden (alle succescriteria met betrekking tot de PDF code laag zoals semantische koppelingen en alt teksten bij afbeeldingen). Let daarom op dat bij het oplossen van dit probleem nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan. Zie: PDF: CPB-PBL-2016-WLO-klimaatscenarios-en-de-waardering-van-co2-uitstoot-in-mkbas-2587.pdf, <https://www.wlo2015.nl/wp-content/uploads/CPB-PBL-2016-WLO-klimaatscenarios-en-de-waardering-van-co2-uitstoot-in-mkbas-2587.pdf>. Het is wel een vereiste dat het onder de juiste versie opgeslagen wordt. Het is nu opgeslagen als pdf-versie 1.6. Het vereiste is om als 1.7 op te slaan. Zie website van overheid hierover: <https://www.forumstandaardisatie.nl/standaard/pdf-nen-iso>

Op pagina <https://www.wlo2015.nl/wp-content/uploads/errata-cahier-mobiliteit-tabel-4-1.pdf>, het pdf-bestand: errata-cahier-mobiliteit-tabel-4-1.pdf heeft tags meegekregen, dit is goed. De koppelingen van de datatabel zijn niet met TH opgemaakt. Verder is het wel een vereiste dat het onder de juiste versie opgeslagen wordt. Het is nu opgeslagen als pdf-versie 1.4. Het vereiste is om als 1.7 op te slaan. Zie website van overheid hierover: <https://www.forumstandaardisatie.nl/standaard/pdf-nen-iso>

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde (Niveau A)

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen (Niveau A)

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzondering (Kaart)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden ten aanzien van online kaarten of karteringsdiensten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht.

Let op: essentiële informatie voor navigatie moet wel een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Aangeraden wordt om deze kaarten en karteringsdiensten wel zoveel als mogelijk toegankelijk te maken.

Op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/regionale-ontwikkelingen-en-verstedelijking> staan twee afbeeldingen met kaarten. In de tweede kaart 'Verandering van aantal huishoudens' is de omvang van de cirkels gebruikt om informatie over te brengen.

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand (Niveau AA)

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input (Niveau AA)

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur (Niveau A)

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op de website wordt op meerdere plaatsen gebruik gemaakt van grafieken en stafdiagrammen. Bijna alle grafieken en stafdiagrammen dragen hun informatie over door een verschil in een kleur. Het is niet mogelijk om op een andere manier de informatie hieruit te lezen als je bijvoorbeeld een kleurenblind zou zijn. De legenda, grafieklijnen en staven van deze grafieken en stafdiagrammen moeten zo opgemaakt zijn dat de informatie zonder gebruik van een kleur ook overgebracht kan worden. Zie onder andere pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/demografie>, <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/mobiliteit> en <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/klimaat-en-energie>.

Er is wel een goed voorbeeld gevonden op de pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/regionale-ontwikkelingen-en-verstedelijking> waar een onderdeel zo is opgemaakt dat het niet kleurafhankelijk is. Onder kop "Steden groeien" binnen de grafiek "Verandering van bevolkingssomvang ten opzichte van 2000" is een lijn opgenomen "Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht (G4)" die als onderbroken lijn wordt weergegeven. Door een ander visueel verschil aan de lijnen mee te geven zorg je ervoor dat de informatie ook overgedragen wordt zonder alleen afhankelijk te zijn van kleur. De drie andere strepen op deze grafiek moeten ook onderling te onderscheiden zijn of een ander alternatief hebben.

Uitzondering (Kaart)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden ten aanzien van online kaarten of karteringsdiensten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht.

Let op: essentiële informatie voor navigatie moet wel een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Aangeraden wordt om deze kaarten en karteringsdiensten wel zoveel als mogelijk toegankelijk te maken.

Op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/regionale-ontwikkelingen-en-verstedelijking> staan twee afbeeldingen met kaarten. Deze kaarten vallen onder de bovenstaande uitzondering van digitoegankelijk en hoeven niet helemaal toegankelijk gemaakt te worden om te voldoen. In beide kaarten is kleur gebruikt om de verschillende gebieden een waarde te geven. In beide afbeeldingen gaat het om het verschil tussen blauw en rood. Let op: Deze kaarten voldoen ook niet aan de eisen van succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content (Niveau AA), om helemaal te voldoen moeten de verschillende onderdelen van de kaart ook onderling voldoende contrast hebben.

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening (Niveau A)

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum) (Niveau AA)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzondering (PDF)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in de onderzochte PDF documenten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de managementsamenvatting voor een toelichting.

Op pagina <https://www.wlo2015.nl/wp-content/uploads/errata-cahier-mobiliteit-tabel-4-1.pdf>, staat het pdf-bestand: errata-cahier-mobiliteit-tabel-4-1.pdf. De witte kopteksten in de datatabel hebben te lage contrastratio op de lichtgroene achtergrond. Het contrast hiervan is 2,1:1. Dit moet minimaal 4,5:1 zijn en is dus te laag.

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst (Niveau AA)

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst (Niveau AA)

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.10: Reflow (Niveau AA)

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content (Niveau AA)

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op de website wordt op meerdere plaatsen gebruik gemaakt van grafieken en stafdiagrammen. Bijna alle grafieken en stafdiagrammen hebben een kleurcontrast probleem. Bijvoorbeeld op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/klimaat-en-energie> staan twee soorten stafdiagrammen met verschillende tinten geel op een witte achtergrondkleur. De gemeten contrast voor de lichtste tint is 1,2:1 en de donkerste tint is 2,0:1 gemeten. Dit moet minimaal 3,0:1 zijn en is dus te laag. Dit probleem komt ook op de andere pagina's voor grafieken of een stafdiagrammen op staan. Zie op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/macro-economie>, <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/mobiliteit> en <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/regionale-ontwikkelingen-en-verstedelijking>.

De indicator die aangeeft waar de focus zich bevindt binnen een webpagina is niet de standaard (door de browser bepaalde) focus indicator, maar is aangepast naar een donkerblauwe (#0000FF) dichte lijn. Voor de standaard focus indicator gelden geen contrasteseisen, maar op het moment dat het aangepast wordt moet de indicator overal voldoende contrast hebben. Nu is dit op de blauwe (#007BC7) achtergrond een probleem bij bijvoorbeeld de links in het hoofdmenu bovenaan iedere pagina. Het contrast is daar namelijk maar 1,9:1 en dus te laag. Op een lichtere achtergrond is het contrast wel groot genoeg (namelijk 7,2:1). Dit type probleem komt op alle pagina's voor. <https://www.wlo2015.nl/>

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand (Niveau AA)

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

- ✓ Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus (Niveau AA)

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

- ✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord (Niveau A)

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoertechniek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoertechniek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval (Niveau A)

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen (Niveau A)

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op meerdere pagina's staan YouTube video's. Binnen de videospeler zijn sneltoetsen aanwezig die door middel van één karakter werken. Bijvoorbeeld de 'k' om de video te pauzeren of weer af te spelen en de 'c' om de ondertiteling aan en uit te zetten. Deze bediening is niet toegestaan tenzij er voldaan wordt aan een van de bovenstaande situaties. De videospeler van YouTube kan aangepast worden om aan dit succescriterium te gaan voldoen. De manier om dit te doen is door aan de URI van de video een parameter toe te voegen: disablekb=1. Op pagina https://developers.google.com/youtube/player_parameters#disablekb staat meer informatie over deze parameter.
<https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/nederland-in-2030-en-2050-twee-referentiescenarios>
<https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/demografie>
<https://www.wlo2015.nl/lancering-welvaart-en-leefomgeving-2015>

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar (Niveau A)

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen (Niveau A)

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde (Niveau A)

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen (Niveau A)

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Er is geen mechanisme aanwezig op de website om blokken content die op meerdere webpagina's herhaald worden te omzeilen. Het logo, het menu en zoekveld kan nu niet omzeild worden, de meest gebruikte mechanisme om blokken content te omzeilen is een skiplink, er is geen skiplink aanwezig.

<https://www.wlo2015.nl/>

Onderdeel van dit succescriterium is dat elk zichtbaar iframe een title attribuut moet hebben. De inhoud van deze titel moet kort aangeven wat voor soort content in dit frame staat. Gebruikers van hulpsoftware kunnen op deze manier ervoor kiezen om deze content over te slaan. Op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/nederland-in-2030-en-2050-twee-referentiescenarios> is een YouTube video in een iframe zonder title attribuut. Zie ook bijvoorbeeld op pagina's <https://www.wlo2015.nl/lancering-welvaart-en-leefomgeving-2015>, <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/demografie>, <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/macro-economie>, enz. Voor deze iframes de titel 'YouTube video' geven is al voldoende.

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel (Niveau A)

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde (Niveau A)

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context) (Niveau A)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Het logo van de website die op elke pagina bovenaan in de header staat heeft geen linktekst. De linktekst moet het doel van de link omschrijven, namelijk gaan naar de homepage. Het is beter om de link te voorzien van een linktekst. Dit kan door de afbeelding van het logo te voorzien van een alternatieve tekst die als linktekst gebruikt kan worden.

Op pagina <https://www.wlo2015.nl/errata> staat een links naar een pdf-bestand. De linktekst "deze PDF" beschrijven niet heel duidelijk wat het doel van de link is en zegt niets over het waarvoor. Op deze links kan een title attribuut toegevoegd worden om het doel van de link duidelijker te maken. Of de teksten zelf moeten aangepast worden zodat het duidelijker is. Soortgelijke problemen zijn ook gevonden op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/nederland-in-2030-en-2050-twee-referentiescenarios> met bijvoorbeeld "rapport (PDF, 1MB)" als linktekst. Zie ook op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/demografie> , <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/mobiliteit> onder kop downloads.

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren (Niveau AA)

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels (Niveau AA)

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar (Niveau AA)

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren (Niveau A)

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering (Niveau A)

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooiën van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.5.3: Label in naam (Niveau A)

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op iedere pagina (www.wlo2015.nl) in de header staat het logo van Ministerie met de zichtbare tekst 'Centraal Planbureau Planbureau voor de Leefomgeving'. Deze tekst op de afbeelding komt niet terug in de naam van de onderliggende link (die is 'Ga naar de Welvaart en Leefomgeving homepagina'). Hierdoor is deze link niet door middel van een spraakcommando met de zichtbare tekst te activeren.

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering (Niveau A)

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina (Niveau A)

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op alle pagina's is de taal van de webpagina niet aangegeven door middel van een lang attribuut bij het html element (lang="nl").

www.wlo2015.nl

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen (Niveau AA)

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus (Niveau A)

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.2: Bij input (Niveau A)

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie (Niveau AA)

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie (Niveau AA)

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie (Niveau A)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies (Niveau A)

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie (Niveau AA)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens) (Niveau AA)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen (Niveau A)

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina www.wlo2015.nl wordt in de HTML broncode een id waarde meer dan één keer gebruikt, waar id waardes uniek moeten zijn binnen een webpagina. Het gaat om de waarde id="content" en id="righter". Dit probleem komt ook voor op andere pagina's.

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde (Niveau A)

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op de website rechtsboven is een zoekveld aanwezig zonder naam en de juiste rol. Dit is een <input>-element zonder een label. Dit <input>-element heeft ook verkeerde type in de code meegekregen. Hulpsoftware kan nu dus niet de naam van dit invoerveld bepalen. Een placeholder tekst is niet afdoende voor de naam, want wordt door veel hulpsoftware genegeerd. De input type is nu als type="text" opgemaakt, de juiste opmaak hiervoor is type="search". Hierdoor kan de hulpsoftware bepalen welke rol dit invoerveld heeft.

Op pagina <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/mobiliteit> en <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/mobiliteit> staan YouTube video's in een iframe. Deze iframe's elementen hebben geen title attribuut waardoor de 'naam' van de iframe niet door software te bepalen is. Zie ook video op <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/nederland-in-2030-en-2050-twee-referentiescenarios> en <https://www.wlo2015.nl/lancering-welvaart-en-leefomgeving-2015>.

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten (Niveau AA)

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

BIJLAGE 1: PAGINA'S IN DE STEEKPROEF VAN HET ONDERZOEK

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld. Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Steekproef

- <https://www.wlo2015.nl>
- <https://www.wlo2015.nl/contact>
- <https://www.wlo2015.nl/over-de-wlo>
- <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo>
- <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/nederland-in-2030-en-2050-twee-referentiescenarios>
- <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/demografie>
- <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/mobiliteit>
- <https://www.wlo2015.nl/lancering-welvaart-en-leefomgeving-2015>
- <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/klimaat-en-energie>
- <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/macro-economie>
- <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/regionale-ontwikkelingen-en-verstedelijking>
- <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/landbouw>
- <https://www.wlo2015.nl/rapporten-wlo/wlo-klimaatscenarios-en-de-waardering-van-co2-uitstoot-in-mkbas>
- <https://www.wlo2015.nl/errata>
- <https://www.wlo2015.nl/?s=landbouw>
- <https://www.wlo2015.nl/wp-content/uploads/errata-cahier-mobiliteit-tabel-4-1.pdf>
- <https://www.wlo2015.nl/wp-content/uploads/CPB-PBL-2016-WLO-klimaatscenarios-en-de-waardering-van-co2-uitstoot-in-mkbas-2587.pdf>

BIJLAGE 2: CV GERARD COPINGA

Gerard Copinga

Specialist Digitale Toegankelijkheid

Gerard is al ruim 15 jaar een belangrijk spil in het ICT netwerk voor onze private- en overheidsopdrachtgevers. Inmiddels behoort hij tot één van dé toegankelijkheidsexperts van Nederland.

Sinds september 2016 staat hij bij Technobility aan het hoofd van het onderzoeksteam Digitale Toegankelijkheid. Naast het uitvoeren van de onderzoeken en consultancy trajecten, is Gerard bij Technobility inhoudelijk verantwoordelijk voor de in-company opleidingen voor onze deelnemers. Zijn kennis en specialisme wordt zodoende overgebracht op een grote groep ICT potentials.

Curriculum Vitae

Gerard wordt alomtgewaardeerd vanwege zijn inhoudelijke kennis. Daarnaast ervaren de klanten en kandidaten hem als analytisch, enthousiast en vooral heel taakgericht. Kwaliteit is een belangrijk aspect bij de toegankelijkheidsonderzoeken. Digitale toegankelijkheid is complexe materie. Zijn analytisch vermogen om websites voor een breed publiek toegankelijk te maken, is daarom zo van belang bij de vele opdrachten die Technobility voor haar opdrachtgevers mag uitvoeren.

Cardan Technobility leidt ook in eigen beheer kandidaten op tot volwaardig toegankelijkheidsonderzoeker. Vanuit onze maatschappelijke betrokkenheid weten we diverse groepen en kandidaten te interesseren voor het vak 'digitale toegankelijkheid'. Binnen de opleiding leiden we onze kandidaten in een praktische opleiding op naar een inhoudelijk, werkbaar niveau. Voor onze opdrachtgevers ben je na afronding van de opleiding direct inzetbaar als toegankelijkheidsonderzoeker en mag men zelfstandig inspecties uitvoeren.

Gerard is in 1997 afgestudeerd aan de TU Delft Regeltechniek, Informatie Technologie en Systemen Elektrotechniek. Diverse publicaties, rapporten en conference papers komen van zijn hand en zijn ter inzage beschikbaar.